¶Oratio Enee Siluij epĩ Senenſis:coram Calixto papa tertio de obediẽtia Frederici tertij imꝑatoris· M·cccc·lv·

SOlent pleriqꝫ hoĩes beatiſſime maxime pontifex:qui ad tradendã obediẽtiã huic ſacroſancte Romañ ſedi mittunt̃:nõ ſolũ pſone ſedentis in ea:ſed eius etiaꝫ q̃ ſe mittit ampliſſimis verbis exponere laudes·Ideꝫ nunc ⁊ mihi faciẽdũ eſſet:qui cũ collega me preſtanti ⁊ optimo iuris interp̃te Johãne hinderbach ceſareo noĩe obediẽtiã ad te defero· At cũ ſim certus in hac tua ſummi preſulatus adeptione:quã diuinitus inſpiratã cuncti fatent̃: cõfluxiſſe ad te huc complurimos tum principũ:tum ciuitatũ legatos tui cõſcios ⁊ dicendi peritos non ſum neſcius illos:dum tibi ⁊ Romañ eccleſie cõgratulant̃ ⁊ aplicum ſacrũ ſenatũ qui te delegit:⁊ pietatẽ tuã que demandatũ munus accepit:magnifice atqꝫ ornatiſſime cõmẽdaſſe·Per hoſce ut arbitror homines:⁊ veteris ꝓſapie tue alta nobilitaſ:⁊ maioꝝ tuoꝝ illuſtria facta:⁊ oĩs vite tue curſus ita in lucem prodierũt:ut nemo in hoc auditorio ſit qui neſciat q̄ꝫ p̃clare ſis natus:q̄ꝫ ſcolaris acutus fueris: q̄ꝫ deputator ſubtilis ⁊ vehemẽs:q̄ꝫ doctus doctor ⁊ eminẽs:q̄ꝫ prouidus apud regeꝫ cõſiliarius:q̄ꝫ iuſtus in magiſtratibus iudex:q̄ꝫ caſtus in eccleſia preſbyter:q̄ꝫ ſanctus ⁊ amabilis epũs:q̄ꝫ verax ⁊ incorrupt⁹ cardinalis·Non eſt igit̃ cur tempus in exponend̃ terã tuis laudibus·Naꝫ ⁊ ſi vita tua in hanc vſqꝫ diẽ hmõi fuerit: ut uel milies decãtari delectet·nõ ſuꝫ tñ ego:q tuas eximias ac pene diuinas virtutes equo p̃conio celebrare poſſim:neqꝫ tu is es qui rumuſculos queras:⁊ inanes aures populi captes: ſufficit tibi cõſcientia tua:que nõ ab hoĩe ſed ab ipſo rege ſeculoꝝ iuſto iudice qui nõ fallit:coronam expectat meritoꝝ· Nos igit̃ de tua ſanctitate nihil aliud dicemus:niſi quia te veluti ſidus quoddam clariſſimũ ⁊ ſaluberrimũ e celo miſſum credimus:ſub quo beati Petri nauicula que miſere mergit̃:feliciter emergat· Cõſueuit enim terra Hiſpania nobiliſſima:vnde tibi origo eſt:in

Inc 1279

duſtrios ſemp ⁊ fortiſſimos viros aplice ſedi atq̄ imperio dare
queadmodū Damaſi ⁊ Theodoſij manifeſtāt: quib⁹ te nullo pa
cto cenſemus eſſe minorē: ⁊ nunc potiſſime qn̄ turbatorē pacis
italice ⁊ hoſtē cōis boni Jacobū piccininū te tam acriter inſeq
cernim⁹: ⁊ vrbis illius imperialis Senaꝝ matris mee: lr̄aꝝ cul
tricis ⁊ ocij: primū te tam acrem defenſorē ⁊ certiſſimū defen-
ſorē aīaduertimus. De ceſare vero: a quo ſum⁹ miſſi dicere nō
nihil: eoꝝ temeritas vrget: qui neſciunt verbis extollere ſuos
dn̄os niſi deprimāt alienos. Sed horrem⁹ ingredi cū paruo na
uigio magnū mare. Neq̄ enim nr̄a oratio eſt: q̄ maieſtatē tanti
principis pro ſua dignitate valeat explicare: cū nō vno tm̄ ſed
quatuor ex fontib⁹ nr̄i Frederici laus habūde manet. Ex Ro-
mano imperio cui p̄eſt. Ex natione germanica que ſibi p̄ceterr
obſequit̄. Ex domo Auſtrie q̄ ſe genuit. Et demū ex pſona pro-
pria q̄ corpis ⁊ animi dotibus egregie pollet. Si quis igit̄ Fre
dericū noſtrū vt par eſt cōmendare voluerit. Huic primo vetu
ſtas imperij: ⁊ amplitudo: ⁊ auctas: ⁊ poteſtas: ⁊ magnificētia
⁊ gloria in mediū deducēda erit: dicendū quid ſibi velit ingēs
Danielis ſtatua ꝓpter ferreas tibias q̄uis imperia cōterentes
Quid grādis Ezechielis importet aquila: Cur aſſirioꝝ regno
miniteī ab Italia Balaā: Enarrādus oīs aquile volat⁹: ut Cre
tenſeꝫ illū Jouē ſtulte creditū deū: vt Teucrū: ut Troianos re
liquos: vt potiſſime piū Eneā in bellis adiuuerit: vt regib⁹ Al
banis aliqn̄ fauerit: vt Romanos rerū dn̄os: gentēq̄ togatam
vt grecos imperatores: vt germanos ceſares victores hoſtiū ⁊
mūdi domatores effecerit. Quecūq̄ enī de Romano impio pre
clare dicunt̄: ad rectorē ei⁹ ꝓculdubio cū laude redūdant. Naꝫ
ſicut apl̄i Petri ⁊ Silueſtri ⁊ Leonis ⁊ alioꝝ pontificū laudabi
le nomē: te qui loco eoꝝ ſedes agit ſublimē. Ita ⁊ auguſti p̄mi
⁊ Cōſtantini magni ⁊ Caroli victoris et alioꝝ ceſarū excellen
gloria Fredericū qui eis ſucceſſit in altū tollet. Secūdo expone
dū erit q̄ꝫ longa ⁊ lata ſit Germanica natio: q̄ꝫ religioſa q̄ꝫ ve
rax q̄ꝫ iuſta q̄ꝫ promiſſi tenax q̄ꝫ populoſa q̄ꝫ diues. quāta illic

nobilitas:ꝙ̃ꝫ fortis ⁊ experta militia:quãtus ecclesiaꝝ ornatus
quãta gloria cleri:quãta principũ magnificentia:quãtus splẽ-
dor vrbiũ:que celi facies:que terre vbertas:cũ ꝓuinciaꝝ ⁊ ppl'i
decus cũ principe sit cõe. Tertio describenda succurret inclyta
domus Austrie:ex q̃ hic Fredericꝰ pregnatꝰ est mater ⁊ ip̃a re
gũ atqꝫ imperatoꝝ:que sepe Hũgarie: sepe Bohemie ⁊ aliquan
do Polonie reges dedit demonstrandũ: ⁊ quantus fuerit ma-
gnus ille Rodolfus impator:qui ⁊ Bononiã Romañ eccl'ie do-
no dedit. ⁊ Ottokarũ potẽtissimũ Bohemie regẽ:qui Austriā
⁊ Styriã Romano impio subripuerãt:ancipiti bello victũ ĩter-
emit. Tũ duo Alberti occurrẽt:ecce duo martis filij:duo fulmi
na belli:quoꝝ scilꝫ Albertus impator secũdus filiꝰ dicti Rodol
phi:alter Adolphũ de Nasson fastes imperij vsurpantẽ: apud
rhenũ magno ꝑlio vicit ⁊ occidit. Alter videlꝫ Albertus tertiꝰ
impator impios Hussitas ecclesie nr̃e seua bella mouẽtes:qua-
si malleus cõtriuit. De p̃re Ladislai loquor incliti regis Hũga
rie ac Bohemie:cesaris nr̃i patruo:de cuiꝰ admiranda ꝓbitate
nihil satꝰ dici posset. Ponẽde ⁊ ante oculos essent Hernesti Le
opoldi Frederici: ⁊ alie cõplures aĩe candidissime:huiꝰ excelse
familie:quaꝝ virtutẽ admirari magis ꝙ̃ꝫ recensere valemꝰ. Po
stremo quia nõ imitãti maiores dedecus est paterna laus filio
Ad Fredericũ ip̃m cõuertenda est oratio:de mãsuetudine sua:
de religiõe:de iusticia:de ꝓuidentia faciend̃ verbũ: exponend̃
eius iter in terrã sanctam:declarãdus felix reditus: enarrãda
pacis cõsilia:cõmendanda pietatis opera: Dicendũ quo pacto
vocatus ad imperiũ fuerit:vt coronam regni Germanici apud
ciuitatẽ Aquensꝫ imperialem : in hac vrbe summo cum honore
susceperit:vt coniugẽ nobilissimã ex domo Portugalie duxerit
Alfonsi preclarissimi regis neptem:vnde sibi omnes Hispanie
potẽtissimos reges affinitate ꝯiunxit:vt neutralitatẽ eccl'ie Ro
mane nocentissimã ex natione sua substulerit: vt obedientiam
Germanici ppl'i magno labore:maiori sũptu atqꝫ industria tu
is predecessoribus Eugenio et Nicolao restituerit: vnde secuta

eſt qua nunc fruimur:ꝛ quã tantopere cõmendamus: eccleſia/
ſtice ſocietatis vnitas:ꝙuis eius rei gloriã pleriqꝫ in alios de/
riuent:quoꝝ ea opera fuit quo ſolet illoꝝ eſſe: qui fugatum ab
alijs feſſumqꝫ ceruũ intercipiũt·De his ergo ꝛ alijs ꝙplurimiſ
rebus cumulatiſſime perorandũ illi erit:qui Fredericũ noſtrũ
digne pro meritis laudare decreuerit· Sed nõ ſunt hec onera:
que noſtris humeris cõmitti debeãt:ſatius eſt tacere ꝙ maie/
ſtatẽ tanti principis tenui(vt noſtra eſt)oratione percurrere·
Pretermittemus igit̃ ſeruatũ ab alijs morẽ:ꝛ omiſſis hoc loco
tuis ac ceſaris noſtri laudibus:ad ea veniemus que corã te di
cere atqꝫ agere iuſſi ſumus:munuſqꝫ noſtrũ ꝙbreuiter abſolue
mus·Sane cum accepiſſet Fredericus imꝑator:ſanctiſſime at/
qꝫ indelebilis memorie Nicolaũ papã quintũ predeceſſorẽ tuũ:
ex hac mortali luce migraſſe:cõplures illũ dies luxit· Non qui/
dem eius cauſa:quẽ pro ſuis glorioſis operibus:ꝛ animi recti/
tudine in cõcilio beatiſſimoꝝ ſpirituũ:ꝛ in regno dei cum Pe/
tro ꝛ Paulo iam receptũ non dubitabat:ſed ꝓpter rempublicã
xp̄ianam:cui mortẽ Nicolai hoc tempore functiſſimã exiſtima/
bat:timens ne pro ſucceſſoris electione ſacri ſenatus opiniões
in diuerſa tendẽtes:inconſutilẽ xp̄i tunicã ſcinderent: ĩminen
ti ceruicibus noſtris hoſtili gladio vires adducerent:qꝛ licꝫ de
tanto lumine nõ eſſet credibile:quia tñ acciderũt aliqñ peiora
nõ fuit abſonũ formidare ſimilia·Sed queadmodũ ex p̄matura
ꝛ infauſta migratiõe tui predeceſſoris merorẽ accepit ceſar in/
gentẽ:ita ex tempeſtiua ꝛ felici vocatione tua:ſummũ gaudiuꝫ
cõſecutus eſt·Nouit enim te ceſar cum adhuc in minoribꝰ age/
res:ꝛ cum ſe viſitatũ in hac vrbe tempore ſue coronationis ad
iſſes quantũ intellectu ꝛ doctrina:ꝛ preſertim ciuili ſapientia
que mundi gubernatrix exiſtit:quantũ animi magnitudine et
vite ſanctimonia valeres diligenter expendit:teqꝫ vnuꝫ eſſe iu
dicauit:qui beati Petri locum dandas merito aliquãdo tene/
res:quod nunc ex cõcordi voluntate ſacri ſenatus impletũ co/
gnoſcit ꝛ gaudet:ac cũ sereniſſima conthorali ſua Leonora au

guſta prudētiſſima ꝛ ſanctiſſima feīa:q̄ de tuo pontificatu ma
ximo incredibiliter exultat:feſtos dies agit· Illudq̄ ſecū ſerio
triūphat:q̄ tu ſolus es qui poſt Gregoriū·xi·per annos·lxxx·ꝛ
amplius ſine cōpetitore certus ꝛ indubitatꝰ beati Petri ſucceſ⸗
ſor inueniarꝰ·Ea propter letus de tue aſſumptiōis nūcio ceſar
ſollicitus pro debito recognitionis:nos duabꝰ de cauſis ad te
miſit·Prima eſt vt pro vetuſto more ſanctitatē tuam recēter aſ
ſumptā ſuo nomīe veneremur. Secunda vt defendendam con
tra thurcos catholicā eccleſiā tue beatitudini cōmēdemus·In
primo negocio nō eſt cur īmoremur:faciet imperator qđ ſe de⸗
cet:accipiet tua pietas qđ ſibi debetur·Nos igit̄ iuſſioni parē⸗
tes eius noīe:qui ſacro Romano imperio preſidet ſanctitatē tu
am tanq̄ dñi nr̄i locūtenentē in terris:ac magiſtrā ꝛ ducē vni
uerſalis eccleſie recognoſcimus:te certū ꝛ indubitatū beati Pe
tri ſucceſſorē:te paſtorē dñice gregis:te ſcōꝝ euāgelioꝝ veꝝ in⸗
terpretē:te doctorē ſalutarē vite:te clauigerū regni celeſtis ꝓ⸗
fitemur:tibi oēm obedientiā ꝛ reuerentiā exhibemus quā Ro⸗
manoꝝ impatores ꝑceſſoribus tuis canonice intrātibus preſta
re cōperti ſunt:ſiue iure:ſiue cōſuetudine ſuadēte:q̄ quantum
vobis ꝑmiſſum ſit:pn̄ti ſacra docebit̄·Nunc de ſecūda nr̄e cō⸗
miſſionis cauſa tranſigere oportet:hoc eſt de tuēdo noīe xp̄ia⸗
no cōtra thurcos:nō dico teucros·Nunq̄ enī in hūc errorē ꝓ⸗
labar:vt genti barbare atq̄ īmundiſſime nomē eoꝝ attribuam
qui Romāi ppl'i patres habent̄.Teucri enī iidē ꝛ Troiani fue
runt:a quibus exortū genus Eneadū:et gens Iuliana ꝓfecta
Romanū fundauit imperiū·Thurci aūt ꝛ ſi ea nunc occupāt lo
ca in quibus Ilion fuit ꝛ neptuna Troya·Sythe tn̄ ab origine
ſunt:qui regnāte apud Francos Pipino:in Aſiā migrauere:
eamq̄ pedetentā prouinciā ſui iuris fecere:gens ſpurciſſima ꝛ
ignominoſa:fornicaria in cunctis ſtuproꝝ generibus·Tū qui
dem idoloꝝ cultrix:nunc impii Mahumeti ſectatrix:et hoſtis
peſſima nr̄e religionis·Q̄uo autē debacchati ſint diebus nr̄is
in Grecia thurci:ꝛ quo impetu Cōſtantinopolim expugnaue⸗

rint·Galathas deleuerint: Raſciam que ſuperior olim Miſia dicebatᷣ oppreſſerint: in Peloponeſuꝫ in Cyprū cū exercitu venerint: cunctiſqꝫ per circuitū xp̄ianis: vīcula verbera neces cōminati ſunt: nō eſt ꝓpoſiti noſtri nunc ꝯmemorare· Satis eniꝫ ⁊ in Ratiſpona ⁊ in Francfordia ⁊ in noua ciuitate: ⁊ ap̄lici et ceſarei ⁊ alioꝝ principū legati: ruinā Grecie: ⁊ eccleſie nr̄e vulnera defleuerūt· In hoc etiā auditorio nō me fugit ſepe de his rebus orationes habitas eſſe: ⁊ ab illis quidē diſertiſſimis viris: quibus ſi velim equari dicēdo manifeſte deſipiā. Nunc vero nō verbis nec lachrimis: ſed armis regū ⁊ populoꝝ eſt opus Que aūt hactenus aduerſus hanc thurcoꝝ inſolentiā pro tutela fidelis pp̄li tētauerit imperator: optime nouit tua beatitudo. Nec te latet ꝓmiſſa fuiſſe Hungaris auxilia que petierint· Sed quanā ratiōe pturbata ſint eius cōſilia: ⁊ quibus artibus impedita ſit hoc anno in thurcos expeditio: malo tacitus tecū cogites q̄ꝫ publice ex me audias· Illud tn̄ nō reticebo: q̄ Francfordienſe cōciliū faciēda decreuit duabus cōditionibꝰ ſubnixa fuiſſe· Altera vt certitudo claſſis italice: que cū terreſtri exercitu cōcurreret ſuo tp̄e haberetᷣ· Altera vt germanoꝝ cōtrouerſie que poſſent impedire procinctū de medio tollerentᷣ. Primā cōditionem irritā fecit tui p̄deceſſoris obitus· Scd̄a ne poſſet impleri: ab his ꝓcuratū eſt: qui ex publico malo propriū cōmodū querūt: atqꝫ ita dum xp̄iani cunctanᷣ thurci ꝓperant: religionēqꝫ noſtrā funditus delere nitunᷣ: qui nō ꝯtenti viciſſe Greciā: Hungarie nobili regno nunc īminet· Hūgari vero magnanimi ⁊ fideles populi annis ſupra·lxx·hunc hoſtē perpeſſi: nūc victi nunc victores ſuū fundēdo ſanguinē: tutati ſunt noſtruꝫ: qui dū nos ſeruāt: optimates ſuos cū regibus ac pontificibus amiſerūt· Nulla domus in Hungaria eſt digna noīe: que ī duobus nouiſſimis prelijs cōtra thurcos habitis: egregiū ⁊ fortē aliquē virū nō amiſerit· Hodie vero nō eſt hoc regnū qd̄ thurcoꝝ impetum ſuſtinere poſſit attenuatum atqꝫ contritum: externa iam indiget ope legati eius: ⁊ in Francfordia et in Noua

ciuitate coram cesare:ſuperos atq; homies teſtati ſunt. Si reli
quoꝝ xp̄ianoꝝ preſidia ſentiāt:ſeſe iterū atq; iterū belli pericu
la ſubituros. Sin relinquanť a nobis:leges accepturos q̄s tur
ci dederint. Neq; enim conſiliū eoꝝ eſt:ſine ſpe victorie vrbes ⁊
agros igni:vxores ⁊ filias lupanari:ſua ⁊ liberoꝝ capita hoſti-
li ferro cōmittere. Quocūq; tandē modo ad hoſtes Hungaria
deficiat:ſiue Italiā:ſiue Germaniā percurrere ac p̄dari mahu
metus voluerit:in vtrāq; terrā patenti porta aditū habet:mu
rus noſter Hūgaria eſt:eſt ⁊ antemurale fortiſſimū ſiue clipe9
noſtre religionis:ſub quo longo iam euo ꝓtecti ſumus. At hic
nunc clipeus nobis ſubtrahiť:murus noſter bombardis ⁊ arie
tibus quatiť:⁊ nos de remedio cura nulla remordet. O magni
tudinē noſtrā quā nūc vicē defenſoribus nr̄is Hūgaris:o ſtul-
ticiā populi xp̄iani:o cecitatē atq; amentiā:ab externis inuadi
mur hoſtibus:⁊ nos in ciues arma cōuertimus. Sed digne pa-
timur pro nr̄is iniquitatibus: nulla inter nos cōcordia: nul-
la obediētia eſt:neq; ſpūali paremus:neq; tēporali capiti:iacet
ſpreta religio:iuſticie nullus honos: fides pene incognita eſt:
Rex quiſq; ſibi ⁊ pontifex eſſe videť:quot capita tot ſententie:
ſcinduntť in incertū ſtudia in cōtraria vulgus: illic Germani
am mille cōturbant lites:inter Galliā ⁊ Angliā vetus odiū vi-
ret:Hiſpanie reges inimicat ambitio: Italiā iam magno labo-
re pacatā nouus iam turbo cōcutit:noua exurunt apud Senas
incēdia. Quid ſperemus: his moribus ꝓcuratores mahumeti
ſumus:viā xp̄i patefacimus hoſti:⁊ terga nudamus que feriat
Quid dicā:tāta inter nos eſt inuidie ac maliuolētie peſtis:tā-
tum venenū:tanta rabies:vt videre videar cōplures nr̄e religi
onis hoīes ſeruire thurcis malle q̄ xp̄ianū ferre aliquē princi-
pem. Tot deinde ſunt in xp̄iano pp̄lo vectigalia:tot pecuniaꝝ
extorſiones:tot rapine:tot principū ne dicā tyrannoꝝ nr̄oꝝ in
ſubditos cōtumelie:vt magnopere verear: ne veniēti thurco ⁊
onera relaxāti:plebes nr̄e libēti aīo colla ſubmittant: maxime
vero ſi vt eſt callidus hoſtis libertatē de fide fecerit. Sed o xp̄i

anū ppl̄m:o plebē electā:o vineā dn̄i ſabaoth:o xp̄i hereditatē:
o teſtamentū:o regnū dei:quo nūc redacta es xp̄iana ſocietas:
ex q̄tuoꝛ patriarchalibꝰ eccleſijs:quibus xp̄iana ſubnixa fides:
in oꝛbē vniuerſuꝫ palmites extēdit· Maioꝛes nr̄i duas p igna-
uiā ꝛ ſecoꝛdiā:cū Hieroſolimitana ſede turpiter perdiderunt·
Nos tertiā:ꝛ illā quidē que poſt Romanā ſecūda fuit:in q̄ tot
nobiliſſimi īpatoꝛes:tot ſancti pōtifices claruerūt:tot gene-
ralia cōcilia celebrata:tot ſacri canones editi:tot ſacratiſſime
leges ꝓmulgate ſunt:nō minoꝛi dāno:maioꝛi tn̄ deſidia ꝓꝛſus
amiſimus·Euāgeliū ſaluatoꝛis qđ in oēm terrā intonuit: ſola
iam audit Europa·Nec ipſa quidē oīs:in occidēti Sarracenis
p̄mimur·Septētrionis magnā partē ceca gētilitas inuaſit· Ex
oꝛiēti q̄ Grecia ꝓtendiť thurci nos pepulere:ꝓpe eſt:niſi vigi
lamus:niſi ꝯſurgamꝰ:niſi deꝰ adiuuat:niſi tua ſanctitas vt ce-
pit aīoſe occurrat:vt ꝛ hunc tuū thꝛonū:ꝛ quicq̄d reſtat xp̄iani
noīs mahumetus occupet:qui iam ſine reſiſtētia ꝛ terre dn̄s ac
maris eſſe videť·Aduerſus hāc peſtiferā beſtiā ꝛ aduerſus hec
mala:conatus ē īpatoꝛ vt noſti remedia cōquirere: ſed prere
pta ſunt eius vt ante dixi cōſilia·Nō tn̄ ꝓpoſito cadit:neqꝫ aīo
deficit:deceptus eſt nō defatigatꝰ:hac nō ſucceſſit: alia aggre
dietur via:quecūqꝫ ſibi vt imperatoꝛi Romanoꝝ: vt aduocato
eccleſie:ut pꝛotectoꝛi fidei oꝛthodoxe:vt Auſtrie duci:vt religi
oſo principi:vt homini xp̄iano incūbere videnť: pro tutanda
religione minime poſtergabit. Sed quoniā ꝓpulſare thurcos
ꝛ illatā xp̄iane plebi contumeliā vlciſci:cōmune opus eſt oīum
fideliū:magnoqꝫ ſumptu ꝛ magnis viribus indiget. Supplex
erat tuā btitudinē ceſar: q̄ xp̄i vicariū gerit vt anteqꝫ hoſtꝰ ap
propinquet magis vna ſecū ad ea intēdas animū· per que xp̄ia
ni potētatus inter ſe pacē tenētes aduerſus infideles arma cō-
uertāt·ꝛ cōem hoſtē ex Europa deturbēt· Qđ licet difficile vi-
deatur hac infelici tempeſtate noſtra in qua tantopere diuiſi
ſumus·Nihil eſt tamen quod diligentis hominis ſtudium nō
perficiat·Vigilante inſtanti vrgenti pro voto cuncta ſuccedūt

labor improbus oīa vincit· Incidiſti beatiſſime pater in hec lu
ctuoſa: ⁊ vt ita dixerim faſtidioſa tēpora: que fidem catholicaȝ
pene cōcuſſaȝ ⁊ vndiqȝ laniatā xp̄ianā plebem oſtendunt· Tu
ne cede malis ſed contra audentior ito: quo difficilius eo p̄cla
rius ages· Nō eſt impoſſibile ſi mihi credis Cōſtantinopolim:
totamqȝ Greciā de manibus turchoꝝ eripere: ſi modo his iti-
neribus incedamus que ſunt aptiſſima: neqȝ mari: neqȝ terra
xp̄iane potētie thurci ſunt pares: ⁊ hominibus: ⁊ equis: ⁊ naui
bus: ⁊ curribus: ⁊ quibuſlibet armis: ⁊ rei militaris peritia ſu-
periores ſumus ⁊ auro· Qđ ſi armet̄ xp̄ianū robur: fugient ho-
ſtes ſicut ſtipula ante faciem venti: Sarmaciaqȝ noſtris relin-
quent ſpolia ſine vulnere ⁊ ſanguine. Mira res: neqȝ facultas
nobis deeſt qua poſſimus thurcos exterminare: neqȝ volūtas
Nam viribus multo q̄ȝ illi preſtamus: ⁊ nemo eſt xp̄iano nomi
ne inſignitus qui nolit perire thurcos· Quid obſtat: cur ſtam?
cur nō exurgimus: cur nō defendimus plebem noſtrā: cur nō
propulſamus iniurias· Sed vnū nobis deeſt: vnū inquirendū
eſt: quo habito facile terrebimus ⁊ conſternemus hoſtem· Hoc
vnū eſt ordo: ſine quo nihil eſt quod rite valeat explicari· Ordi
ne caremus beatiſſime pater: ⁊ modo at hunc tuū eſt ⁊ nr̄i ceſa
ris inuenire et adhibere rebus agendis. Niſi enim vos duo lu
minaria magna: vos prima orbis capita: vos ſal terre: ⁊ mun-
di preſides ordinē ponitis: quo xp̄iane vires in hoc opus vniā
tur: nō eſt quod vel nos ſperemus: uel thurci timeant xp̄ianuȝ
conflari exercitū· Age igit̄ ſanctiſſime pontifex: fortē ſume ani
mū: erige nobiliſſimā mentē: laudatiſſimūqȝ illud ⁊ in om̄i gē-
te vulgatū: qđ in aſſumptione tua votum emiſiſti: ante oculos
ſemꝑ habeto. Intelligis quid ceſar ꝓmittat glorioſiſſimū illū
Aragonie regem potētia ⁊ ſapientia incōparabilē: in hoc opus
volentiſſimū habes· Philippo duci Burgundie nobiliſſimo et
piiſſimo maximis regibus cōparando. nihil magis cordi eſt q̄ȝ
pugnare in thurcos. Hungari auxilia expectant: belli fortunaȝ
ſub tuo vexillo iterū experturi· In Germania multi ſunt prin-

cipes:qui corpora ſua aduerſus hos hoſtes deuouere·Carolus
rex francoꝝ ⁊ re ⁊ noīe xp̄ianiſſimus: ſuoꝝ ꝓgenitoꝝ veſtigia
nō deſeret:quoꝝ fortia facta oīs decantat eccleſia·Neq₃ fortes
vt opinor Angloꝝ manus deerunt·Caſtellanis ⁊ Portugallēſi/
bus rerū geſtarū gloria clariſſimis:innatū eſt pro fide certare:
volūtarij ſunt ⁊ prompti oēs pp̄li pro xp̄i fide arma ſuſcipere·
Sed oēs in te oculos direxere:oēs ex te modū atq₃ ordinē expe
ctant·Exurge igit̄:aperi eccleſie theſaurū:aperi celi portas:ꝑ/
mitte dignā labore mercedē: effunde largitor ſpūalia dona in
xp̄i milites:mitte operarios in agrū qui meſſem dn̄o gratiſſi/
mā metent. Hoc tuū eſt opus:hoc eſt in quo poſſis deo ⁊ homi
nibus cōplacere·Scio multos tibi deberi titulos poſtq̄₃ celum
potieris·Sed nullius illuſtrior ſarcofago tuo inſcribi poterit:
quā ſi perdite ſub p̄deceſſore tuo Cōſtantinopolis recuperator
⁊ vltor cōis iniurie vociteris:atq₃ vt aperte dicā qđ ſentio hec
certiſſima via eſt:per quā xp̄iani reges ⁊ fideles cuncte natio/
nes:tibi vt xp̄i vicario ceruices ſuas libenter inflectant:ſi de/
fenſionē fidei noſtre fortiter ac magnifice ſuſcipias:⁊ quemad
modū vouēdo Jtalicā pacē ⁊ iuuando:⁊ ſapiētiſſimos legatos
deſignando:ſpem dediſti ad exterminandā thurcoꝝ ſedē et im
piam gentē:totis conatibus erectus atq₃ intētus eſſe videare·
Pleraq₃ alia ad rem hanc idonea:ſemotis arbitris:cuꝫ tue pie/
tati videbit̄ latius exponemus· Deo gratias.

Inc 1279